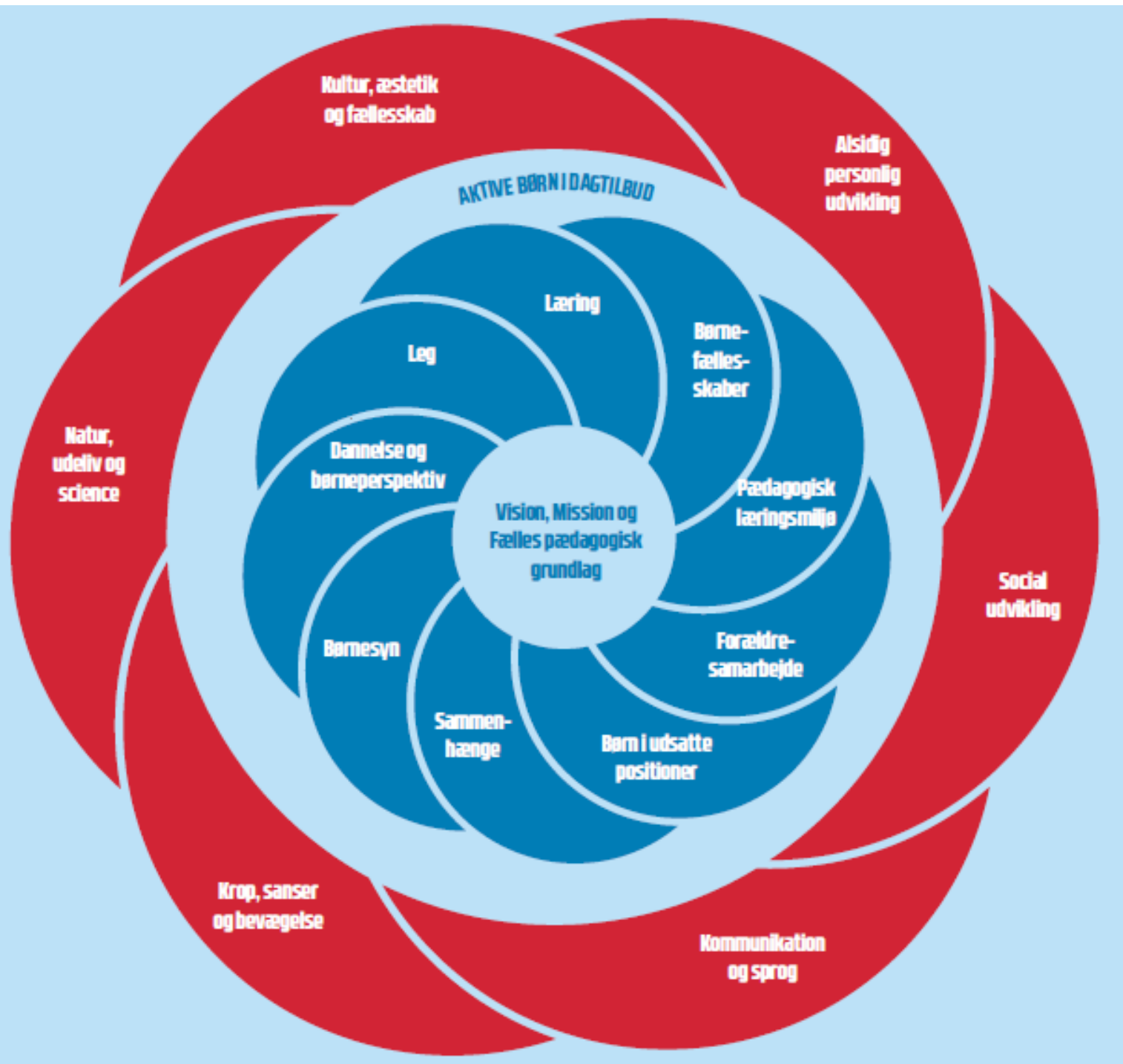

Pædagogisk læreplan for Vester Skerninge Børnehus 2020-2022

Den lovgivningsmæssige ramme

Den lovgivningsmæssige ramme for arbejdet med den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og Børne- og socialministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#). Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag fra ministeriets publikation.

Svendborg Kommunes dagtilbud

Vision, Mission og Fælles arbejdsgrundlag er den kommunale klangbund i Svendborg Kommunes dagtilbud. Den revideres, så den sammen med den styrkede pædagogiske læreplan fortsat giver en fælles retning for det pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

I Svendborg Kommune er legen valgt som bærende element for at realisere og omsætte den styrkede pædagogiske læreplan i alle kommunale og selvejende dagtilbud. Arbejdet med Aktive Børn i dagtilbud, som er udarbejdet i Svendborg, sætter legen og fysiske aktiviteter i spil henover dagen.

Med midler fra ministeriet har alle ledere gennemført uddannelse i den styrkede pædagogiske læreplan og medarbejderne kompetenceudvikles i "Børns leg og eksperimenterende virksomhed".

En arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra ledelsen, børnehuse, dagplejen, de faglige organisationer samt konsulent fra forvaltningen har justeret ministeriets skabelon, så de erfaringer og den faglige viden, de kommunale og selvejende dagtilbuddene har arbejdet med, afspejles i skabelonen.

Dagtilbuddet Vester Skerninge Børnehus

Vester Skerninge Børnehus er en børnehave, med plads til 55 børn. Børnehaven ligger midt i Vester Skerninge, tæt på skov og strand. Vi har tilknyttet en 9 personers bus, som vi bruger hver dag.

Vi har en pragtfuld legeplads og er ude hver dag og i al slags vejr. Her laver vi bål, leger lege, spiller bold, finder små dyr, tegner, klipper mm. Indenfor er huset funktionsopdelt, her sættes der dagligt forskellige aktiviteter i gang, både i små grupper eller i større grupper. Vi kører på tur i vores bus til skov og strand, eller nye legepladser, der ligger længere væk, vi har lånt et lille skovhus, som vi i en periode bruger dagligt.

Vi arbejder meget inkluderende og vores kommunikation er anerkendende og tager afsæt i den systemiske tænkning, vi er ligeværdige i vores samarbejde med hinanden, børn og forældre.

Er der noget der ikke virker, kigger vi på egne handlinger, og justerer os. Vi er fagligt velfunderede og er hele tiden nysgerrige på nyt. Vi har øje for det enkelte barn og gruppen, og skaber ud fra dette inspirerende læringsmiljøer, både i huset og udenfor huset. Børnene bliver set, hørt og forstået og udfordres med respekt og øje for deres nærmeste udviklingszone.

Vi vægter at have et åbent og godt samarbejde med alle forældre, vi finder dialogen og refleksionerne sammen med Jer yderst værdifuldt i vores fælles arbejde omkring "vores" børn.

Samarbejdet i huset er positivt og huset bærer bræg af en god stemning.

Vi byder Jer hermed velkommen til Vester Skerninge Børnehus.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

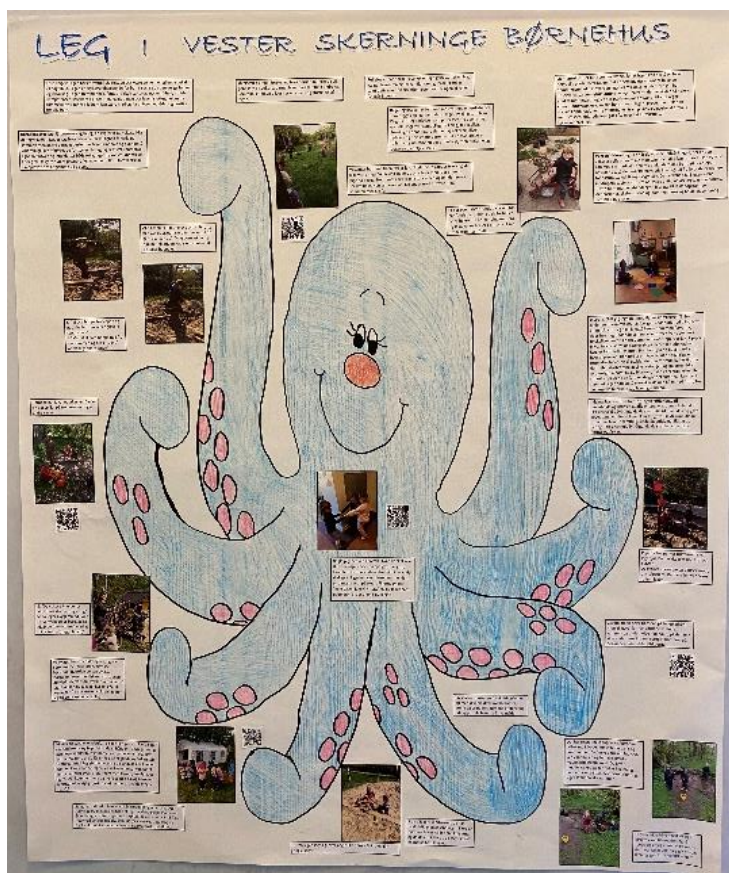

Medarbejderne i kommunale og selvejende dagtilbud har i forløbet "Børns leg og eksperimenterende virksomhed" arbejdet med de fem elementer fra det pædagogiske grundlag:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børnesyn

Det at være barn har værdi i sig selv

“Børn opfattes grundlæggende som kompetente og selvstændige, samtidig med at børn har brug for omsorg, udfordringer, positive forventninger og tillid fra det pædagogiske personale”.

Det er vigtigt at barnet føler sig anerkendt i alle situationer. De skal ses, høres og forstås. Vi skal gribe deres ideer, så de føler, at de er med i fællesskabet. Vi skal udfordre dem, så de får masser af selvværd, udvikling og læring. Alt det gøres ved at vi som personale giver dem omsorg, nærvær, tryghed og stiller krav som passer til dem (nærmeste udviklingszone). Børn skal føle sig værdifulde, uundværlige og velkomne.

Praksisfortælling

Jeg har sat en aktivitet i gang på den ene stue, hvor vi klipper påskeæg, dyr og blomster ud. Frederik kommer løbende for at sige godmorgen, og giver en stor krammer. Han kigger nysgerrigt på alle tingene, og jeg spørger, om han vil være med. Han ryster på hovedet, og jeg spørger ham hvorfor? Jeg lægger mærke til, at han begynder at smile usikkert samtidig med, at hans kropssprog ændrer sig. Jeg siger til ham, at jeg tror på hans evner, og at jeg rigtig gerne vil have ham med i aktiviteten. Han smiler, og ryster på hovedet. Jeg får overbevist ham om, at han skal være med, samtidig fortæller jeg ham, at jeg elsker at være sammen med ham! Han lyser op, og smiler helt oprigtigt. Da han er i gang med aktiviteten, og finder ud af, at han sagtens kan finde ud af det, bliver han meget stolt, da han er færdig med sin slange.

Retningsgivende refleksioner

Barnet skal **altid** føle sig værdifuld, og føle at vi som voksne kan lide dem, og holder af dem. Når barnet bliver mødt med positive forventninger, smil fra både øjne og mund, bliver barnet mødt, hvor barnet er og for hvem, barnet er. Dette får børnene når de møder autentiske voksne.

Dannelse og Børneperspektiv

Børnene skal være omgivet af nære og tillidsskabende voksne som skaber tryghed omsorg og nærvær. De skal altid tages alvorligt som led i deres dannelsesproces og demokratisk forståelse.

Barnet skal mærke at dets initiativer i det omfang det er muligt, bliver fulgt, men som minimum anerkendt.

Praksisfortælling

Forældrene til Karl på 5 ½ år har fortalt, at han har haft en skæv morgen, han havde ikke lyst til at komme afsted hjemme fra.

Karl og den voksne sætter sig i sofaen, hvor den voksne holder om ham, imens de taler om, at det kan være svært at skulle afsted og i gang med noget nyt. Karl er nu okay, og vi går rundt for at se, hvad de andre er i gang med. Karl har ikke rigtig lyst, eller kan ikke rigtig finde gejsten til at være med nogen steder. Karl vil gerne have et stykke ristet rugbrød, og det udvikler sig hurtigt til en lille bagerbutik, hvor der skal skrives skilte til. Karl stopper op, og ser i det samme trist ud, og siger ”men jeg kan jo ikke skrive”. Jeg svarer at ”så gør vi det bare sammen.” Karl er glad igen. Flere og flere børn kommer til, og vil være med til at skrive skilte og lave penge. Jeg skriver Karls navn på et papir, så han kan se, hvordan det ser ud, og jeg hjælper med at fortælle, hvordan streger og buer skal gå. Rigtig glad siger Karl ”se jeg har skrevet mit navn”, og de andre børn kigger anerkendende, og en siger ”sejt Karl”.

Karl vil gerne sende et billede til sin mor, så det gør vi. Mor bliver rigtig glad for billedet, og svarer både til Karl ”Sejt Karl - så kan vi også øve herhjemme.” Karl bliver rigtig stolt af den anerkendelse, han får. Da Karl bliver hentet, får han en ordentlig krammer af mor, og hun roser ham for billederne. Karl hopper op og ned, siger ”kom mor du skal se, jeg kan skrive mit navn”.

Retningsgivende refleksioner

Samspillet mellem barn og voksen gør, at barnets initiativer er med til at forme, hvordan han kommer i gang med dagen. Barnet oplever sig selv som aktivt deltagende i en demokratisk proces. Karl oplever at hans initiativer gribes og udføres med brød, skilte og beskeden til sin mor.

Barnet oplever ros og anerkendelse fra pædagogen, de andre børn og ikke mindst sin mor.

Legen

Vi skal anerkende børns spontane lege og legemiljøer. Vi skal gribe deres ideer og hjælpe dem med at få dem sat i værk. Hvis det er en børneimiteret leg, skal vi overveje, om vi skal hjælpe med rollefordelingen og det sociale i legen for at alle børn føler sig værdige i legen.

Praksisfortælling

Tre piger leger cirkus, de har lavet et legemiljø, der viser en manege (lagt et rundt tæppe i midten og sat stole hele vejen rundt om tæppet). De har en fest, og flere børn kigger nysgerrigt på. En af pigerne spørger, om de vil være med, fordi de mangler nogle heste til cirkusprinsessen. De tøver lidt, så jeg spørger ind til, hvad en hest laver i cirkuset. De forklarer, hvordan det skal foregå, og de "nye" børn tør derefter godt at springe med ind i legen. Jeg får "ordre" på at spille noget cirkus musik. Legen fortsætter, og der kommer flere børn til.

Retningsgivende refleksioner

Der er en rolle til alle, hvilket gør denne leg til en god leg. Alle børn byder ind med deres ideer, og de bliver anerkendt af de andre børn. Den voksne hjælper med at få de mere tilbageholdende børn på banen, hvilket er med til at give et godt sammenhold i legen, ligesom det understøtter deres deltagelse i legen. Her bruger pædagogen *zonen for nærmeste udvikling*, ud fra det enkelte barn.

Se desuden vores legeplakat.

Læring

Læring skal forstås bredt, og læring sker gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter, udforskning af naturen og ved at blive udfordret. Tilpas udfordring sker, når vi hele tiden arbejder ud fra nærmeste udviklingszone af andre børn eller voksne

Børn lærer, når de prøver noget nyt. De bliver nysgerrige, når de indgår i fællesskab med børn og voksne. De lærer ved at sætte fantasien fri, og turde at prøve noget nyt også selvom det måske går galt første gang.

Praksisfortælling

Det er fredag, og vi dækker et fint bord. Børnene lægger duge på, og to børn går med op i køkkenet for at finde det, som vi skal bruge derfra.

Desuden finder jeg en masse køkkenting, som jeg bringer med ned på stuen. Jeg sætter blomster på, og børnene lægger alle køkkentingene ind på midten af bordet.

Nysgerrigheden er skabt, og alle er ivrige efter at få en plads. En af pigerne vælger sig selv ud, og vil gerne være tjener i dag. Der bliver delt tallerkener, knive og gaffler ud.

De fleste lægger deres mad ud på tallerkenen. Nogle er rigtige gode til at bruge kniv og gaffel, og de fleste andre øver sig meget. To spørger deres sidemand, om de vil hjælpe, og jeg hjælper to andre ved at føre kniv og gaffel for dem.

Børnene er nysgerrige på, hvad vi skal med det ”pynt”, som står på bordet. Vi taler om det hele, hvad det hedder, hvad vi bruger det til, om de har prøvet at bruge det, hvilket materiale det er lavet af m.m.

Efter middagen sætter alle deres bestik på rullebordet.

Retningsgivende refleksioner

Vi pynter op og gør det hyggelig for alle. Vi skiftes til at forkæle hinanden i gruppen, når vi går rundt og spørger, om de ønsker tallerkener og bestik. En i gruppen tager selvstændig initiativ og spørger, om hun må dele ud i dag. Næsten alle øver sig i at spise med kniv og gaffel. Det er svært, men de vil gerne gøre det samme, som de andre. De øver sig i at blive selvhjulpne.

Når vi taler om tingene på bordet, lytter vi til hinanden, og øver de sproglige kompetencer.

Når vi gør lidt ekstra ud af middagsbordet, skaber det et større engagement og mere glæde fra børnene.

Børnefællesskaber.

Vi er alle en del af at skabe det sociale rum. Et rum som giver plads til alle, så vi hver især og sammen, skaber mulighed for at udvikle os. Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale fastsætter rammerne for.

Praksisfortælling

”I dag trænger jeg sådan til et fodbad”, siger Sofie en morgen, da jeg kommer ind af døren. ”Jamen, så er det da det, at du skal have”, svarer jeg. Tingene bliver fundet frem, og Sofie får hurtigt følgeskab af tre andre børn, som sætter de små stole frem. Inden vi kommer i gang, står der mange i kø, og flere har allerede smidt bukser og strømper. De sidder tålmodigt og venter, alt imens de sludrer med hinanden.

”Skal vi ikke høre stille musik i dag?” Spørge Trine, og selvfølgelig skal vi da det. (Det plejer vi)

Under aktiviteten, som er fodbad samt fod og håndmassage, lukker nogle øjnene, mens andre bare hygger sig. Der bliver sludret med den, der sidder ved siden af og med dem, der står rundt om og vente. Dette er uanset alder eller køn, og der skabes naturligt rum for alle.

Retningsgivende refleksioner

Sofie tog initiativ til fodbad, og den greb jeg med det samme. Sammen skabte vi hurtigt rammerne for en aktivitet, hvor mange følte sig som en del af et fællesskab.

Børnene kører helt ned i arousal, når de får massage. Nogen falder helt hen af nydelse, lukker øjnene, og fortæller højt, hvor dejligt det er. (Følelsen af at være eget individ i fællesskabet) Andre sidder og hygger sig med dem, som de sidder ved siden af, dette uanset om det er en, som de plejer at tale med eller ej.

Det giver en varm følelse af fællesskab, hvor jeg mærker, at børnene føler tryk og nærvær.

Samtidig giver massagen børnene en fornemmelse for sig selv, nogle børn får lidt hårdere tryk, for at samle sig.

Pædagogisk læringsmiljø

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Pædagogisk læringsmiljø

Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunkt for arbejdet med børns læring

Vi skal skabe nogle miljøer, hvor børn har mulighed for at sige til og fra det har betydning for børns sociale udvikling og læring, når der både er kendte og ukendte læringsmiljøer. Det er vigtig for børns kommunikative og sproglig udvikling at vi har læringsmiljøer, der er rigt på sproglighed. Hverdagsituationer er i sig selv læringsmiljøer.

Praksisfortælling

Vi har taget Easi-scope med udenfor, og vi taler meget om naturen, og at naturen er meget mere, end det vi kan se med vores øjne. Vi sætter easi-scope i sandet, og ser hvordan et par sandkorn ligner en million små sten. Vi taler også om naturfænomener, og her sætter vi easi-scope på noget, der ligner et lille skud på en busk. Her kan vi tydeligt se, hvad det er, og vi får lange samtaler om, hvad et skud egentlig er, og hvad der sker, når det bliver forår, både med naturen og med dyrene.

Retningsgivende refleksioner

Børnene bliver inddraget i aktiviteten, og dette skaber engagement hos børnene. De fortæller ting fra deres perspektiv, og det skaber et demokrati, når børnene skal blive enige om, hvem der skal have hvad, og hvornår de skiftes til at bruge redskaberne, samt hvad de skal se eller ud at lede efter. Dette skaber et børnefællesskab, fordi alle bliver inddraget, hørt, set og mødt, og jeg kan som den voksne stå ved siden af, og være klar til at fortælle dem noget, når de finder noget som f.eks. et skud på en busk., hvilket skaber grund for læring.

Samarbejde med forældre om børns læring

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Forældresamarbejdet

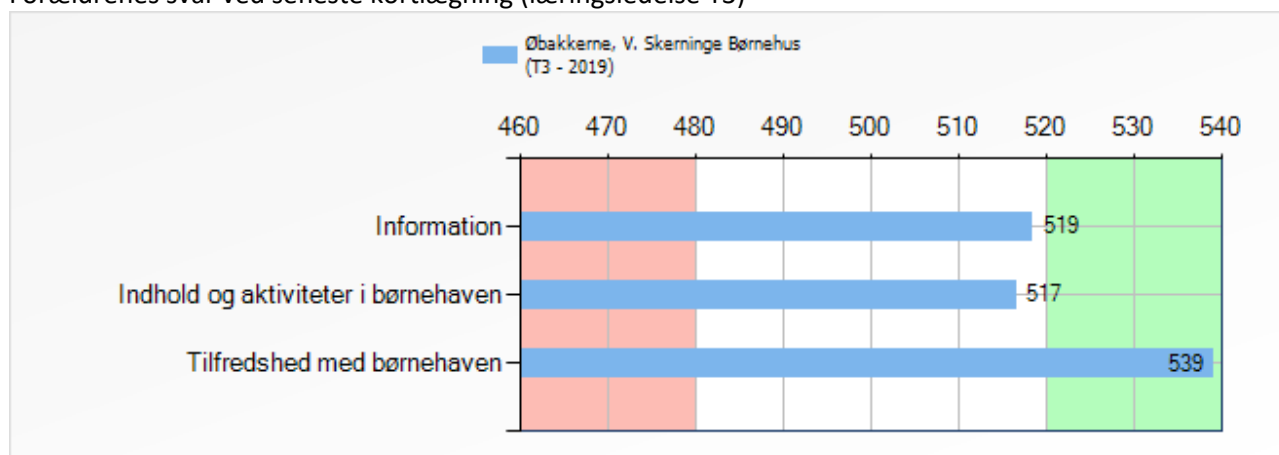
I Vester Skerninge Børnehus vægter vi et godt og konstruktivt samarbejde med forældrene. Her er forældre altid velkomne og for os er det lige så vigtigt, at vi har en god relation til forældrene som til børnene.

Vi er alle lige meget værd, vores viden er ikke bedre end forældrenes. De supplerer hinanden og giver et helt billede af barnet. Det er derfor yderst vigtigt, at vi kan samarbejde med forældrene, og vi derved bedst kan støtte og hjælpe det enkelte barn.

Vi vil altid tilstræbe at have en god kommunikation med forældrene, så vi sammen kan gøre en forskel for deres børn. Dette får vi bl.a. ved at vi spørge ind til dem og deres barn. Vi fortæller de gode historier fra barnets hverdag. Jo bedre en dialog og relation vi får skabt, jo nemmere er det at samarbejde om eventuelle udfordringer, som et barn kan have.

Vi har et velfungerende husråd i børnehaven, hvilket består af X antal forældre. De sætter sig sammen en gang i mellem, og er med til at arrangere forskellige arrangementer. Når der er arrangementer, er det husrådet, der står for det hele, og får det på fornemste vis til at fungere. Der er som oftest stor opbakning til fælles arrangementer.

Forældrenes svar ved seneste kortlægning (læringsledelse T3)

Vi har afholdt forældremøde, hvor personalet fortæller forældrene om den styrkede pædagogiske læreplan. Vi får en god dialog med forældrene, og mange af dem får øjnene op for, hvad vi egentlig skal lære deres børn. De kommer også med mange gode ideer, som vi kan tage med i vores hverdag, og de får også selv viden, de kan gøre brug af der hjemme. Vi inddrager forældrene i deres barns hverdag – tager imod ideer, lytter og reflekterer sammen. Vi tilbyder samtaler efter behov.

En gang hvert år laver vi trivselsvurderinger, hvor vi vurderer det enkelte barn. Er et barn vurderet i fokus eller særligt fokus, indkaldes forældrene til en vækst samtale, hvor vi sammen bliver klogere på deres barn, og hvor vi sammen finder nye tiltag for at understøtte barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Praksisfortælling

Forældrene til Jonas på 5 ½ år har fortalt, at han har haft en skæv morgen. Han havde ikke lyst til at komme afsted hjemme fra. Indimellem har Jonas sådan nogle dage, og det er tydeligt svært for forældrene, når deres barn ikke lige er til at aflevere. Pædagogen spørger lidt ind til deres morgen, og lover at hun nok skal være lidt mere omkring Jonas. Herefter vinker de farvel, og sætter sig ind i sofaen. Her sidder de lidt, inden de igangsætter en lille bagerbutik, hvor de skriver skilte, skærer brød i trekanter mm. Da de sidder og skriver, får Jonas lært at skrive hele sit navn.

Stolt og glad siger Jonas ”se jeg har skrevet mit navn”, og der bliver sendt et billede til mor. Mor bliver rigtig glad for billedet, ved afhentning får mor og pædagog en rigtig god dialog om, hvordan Jonas lærte at skrive sit eget navn. Mor har tidligere fortalt at de var udfordret derhjemme, fordi den yngre søster var længere i sin skriveproces. Jonas siger ”kom mor, du skal se, jeg kan skrive mit navn”. Uden at kigge efter noget skriver Jonas sit navn, og får endnu en kæmpe krammer af sin mor. Mor er virkelig glad og siger ”der er faldet en sten fra mit hjerte.”

Kun ved et godt forældresamarbejde kan der opnås optimal trivsel, udvikling, læring og dannelse for barnet. Og kun sammen kan vi komme hele vejen rundt om barnet

Retningsgivende refleksioner.

Der er godt forældresamarbejde, når forældrene er trygge ved at fortælle at det har været en dårlig morgen, og det dermed er muligt for pædagogen at observere barnet, og handle der ud fra.

Derfor er det muligt at tilpasse sine handlinger både på baggrund af overlevering og observationer.

At sende billeder hjem til mor, gør hende tryk, glad og nysgerrig. Nuet fanges, og mor opfordres til at støtte op, hvilket hun gør. Hun tager stafetten, og beder om vejledning, som hun naturligvis gives. Det første mor gør, da hun henter børn, er at give knus og følger sit barns initiativ, og aftaler hvad de kan gøre derhjemme. Mor viste at hun var glad, stolt og taknemmelig.

Børn i udsatte positioner

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

I Svendborg Kommunes kommunale og selvejende dagtilbud er FOKUS betegnelsen for trivselsvurderinger af alle 0-6årige børn, som foretages af de pædagogiske medarbejdere. Når alle børn systematisk bliver trivselsvurderet får vi øje på, hvis et barn er i begyndende mistrivsel. Dette giver os mulighed for tidligere at give børn den nødvendige og mest hensigtsmæssige indsats i et tæt samarbejde med forældrene.

Kernen i vores arbejde med børn i udsatte positioner:

- *Vi sætter tidligt ind, når der er ubalance i trivslen og arbejder i zonen for nærmeste udvikling*
- *Forældre er barnets vigtigste ressource, som vi aktivt samarbejder med*
- *Når det er nødvendigt for barnets trivsel og læring udvider vi samarbejdet med tale/høre konsulent, sundhedsplejerske, psykolog og socialrådgiver.*
- *Vi justerer det pædagogiske læringsmiljø efter det enkelte barn og den konkrete børnegruppe*
- *Vi arbejder ofte i mindre børnegrupper for at skabe trygge, pædagogiske og mangfoldige læringsmiljøer*

Børn i udsatte positioner

I Vester Skerninge Børnehus arbejder vi meget med kommunikation og spejling. Vi er autentiske voksne, som bruger os selv. Specielt til udsatte børn er vi opmærksomme på at spejle og sætte ny handlemuligheder til rådighed for barnet, hvorved barnet lærer nye og mere hensigtsmæssige måder at handle på. Dette så de inkluderes, frem for at de bliver ekskluderet.

I vil opleve, at der er forskellige krav til de forskellige børn. Når vi er tydelige, kan andre børn godt koble sig på de forskellige regler, eksempelvis vil nogle børn skulle deltage og være en aktiv del af en samling, imens andre børn kan få lov til at være mere i periferien, langsomt kigge ind og blive nysgerrige, inden de selv er klar til at deltage. Vi voksne justerer hele tiden vores krav til det enkelte barn, så de er på barnets niveau, så det bliver små succes. Her arbejder vi ud fra ”zone for nærmeste udvikling”, hvilket igen understøttes af omsorg, kram og ægte nærvær.

Vi arbejder tværfagligt, hvilket vil sige at vi inddrager PPR (pædagogisk, psykologisk rådgivning) og/eller familieafdelingen, i det opfang at det vi ser og oplever sammen med barnet og dets forældre, kalder på en anden faglighed.

Alt foregår i en tæt dialog med forældrene, som på vores møder inspireres til nye handlinger for at understøtte deres barn.

En gang hvert år laver vi trivselsvurderinger, hvor vi vurderer det enkelte barn. Er et barn vurderet i fokus eller særligt fokus, indkaldes forældrene til en vækst samtale, hvor vi sammen bliver klogere på deres barn, og hvor vi sammen finder nye tiltag for at understøtte barnets læring og udvikling. Som personale er vi omstillingsparate, vi får sparring og sparer med hinanden, vi hjælper hinanden og justerer vores tilgang, så barnet hele tiden får det bedste. Vi udvikler os, og arbejder hele tiden på at blive bedre.

Praksisfortælling

Niklas på 4 år har en meget svær dag, og det hele omkring ham, er for meget. Jeg tager ham med ind, så vi kan få lidt ro omkring os. Han fortæller, at det hele er svært, og alle omkring ham ødelægger det, han laver. Jeg kan se og mærke på ham, at det vil være svært at vende tilbage til aktiviteten.

Så jeg spørger ham, om han kunne tænke sig at gå en tur med mig og fire andre børn, hvor vi kan se efter insekter. Det siger han ja til. Jeg vælger nogle børn, som jeg ved vil kunne give Niklas en god oplevelse med deres kompetencer indenfor læring, det sociale og alsidige personlig udvikling.

Retningsgivende refleksioner

Det er vigtigt at vi får tilrettelagt læringsmiljøer, der bidrager til og udvikler børn, og børn i udsatte positioner. I praksiseksemplet tilrettelægges en aktivitet, som vi ved Niklas kan, og som kan udvikles videre sammen med de børn, der er valgt til at tage med. Her vil Niklas ikke føle sig udenfor, da han har noget at bidrage med i aktiviteten. Vi skal som voksne sikre, at alle børn kan inkluderes i de aktiviteter, som tilrettelægges, uanset position i gruppen.

Vi kommer på tur, og det bliver en god og lærerig tur for os alle. Den voksne vælger bevidst, at de skal lede efter insekter, da Niklas har gode kompetencer her, som han vil kunne bidrage med til de andre. Vi var alle lige, og lærte af hinandens kompetencer. Det gjorde at Niklas følte sig som en del af fællesskabet igen.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

I Svendborg Kommune begynder de kommende skolebørn i forårssfo 1. april. Børnehaven og skolen arbejder tæt sammen om at børnene får en god overgang til forårsSFO og efterfølgende bro til skolen. ForårsSFO arbejder videre med temaerne i den styrkede pædagogiske læreplan.

I Vester Skerninge børnehus laver vi overleveringssamtaler med skolen, så børnene bliver sendt godt videre. Skolen får derved et godt indblik i det enkelte barns nærmeste udviklingszone, og kan fra start arbejde ud fra det. Ved børn i særligt udsatte positioner holder vi møde med skolen, sammen med forældrene og de tværfaglige samarbejdspartnere, som har været inde over i børnehavetiden.

Efter der er kommet Forårs SFO og børnene starter 1. april, har vi skruet ned for skolegruppen i børnehaven. Dog har vi hele tiden for øje, hvornår de er klar til små opgaver med tal og bogstaver. Vi prøver så vidt muligt at børnene selv kan skrive deres eget navn, inden de skal i Forårs SFO. Der arbejdes ligeledes med børnenes selvhjulpenhed.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

I Vester Skerninge børnehus bruger vi nærmiljøet, og vi går til de omkringliggende legepladser. Vi handler i brugsen, og børnene lærer, hvordan man gør, når man er i brugsen. I flere år har vi lavet julepynt til en brugs i nærmiljøet. Her har vi med en lille gruppe børn været i brugsen og pyntet op, med det julepynt som de selv har lavet.

Biblioteket bliver flittigt brugt. Her går vi over og læser bøger, samt låner bøger med hjem. Her deltager vi, når det er muligt, i bibliotekets arrangementer i form af teaterforestillinger mm.

Vi kører ud til det lokale gartneri og køber juletræ, eller hvis vi mangler blomster. Kirken har vi i nogle år besøgt, når der var arrangeret julegudstjeneste for børnehaven.

Vi samarbejder med den lokale folkeskole om praktikpladser for de store klasser. Ligesom vores lokale dagplejere kommer på besøg med deres børn.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal indtages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Dagtilbuddet kan i den pædagogiske læreplan fx anføre, hvordan det pædagogiske læringsmiljø kan fremme et bedre børnemiljø, fx ved at opdele børnegruppen i mindre grupper.

Praksisfortælling

Vi er gået ind i Corona tiden, og børnehaven er blevet delt i tre grupper. Vi har to grupper hjemme, og en gruppe i skovhuset. Vores telt er kedeligt, og børnene skal falde på plads i de nye rammer. Vi etablerer derfor små børnegrupper på fire børn i hver gruppe, og disse er beregnet som fordybelsesgrupper, når der bliver lavet aktiviteter.

Vi laver en aktivitet, hvor børnene skal bygge store puslespil i samspil med en voksen. Der er altså fire børn og en voksen i aktiviteten. Børnene er glade, engageret og meget aktive. De støtter og hjælper hinanden, med at finde de rigtige brikker. Der bliver talt meget, og det er tydeligt, at alle børnene får opmærksomhed, bliver set, hørt og mødt, og dette bidrager til godt psykisk børnemiljø.

Samtidig laves der pynt som kan hænges op i teltet, så det bliver et hyggeligt sted at være.

Imens aktiviteten er i gang, er de resterende to børnegrupper ude hos den anden voksne. Her bliver der leget i sandkassen, i den modsatte ende af de andre, således der er ro omkring dem, der bygger puslespil.

Retningsgivende refleksioner

I aktiviteten er der godt psykisk børnemiljø. Der er fokus på nærvær og samspil mellem alle børn og den voksne, der styrer aktiviteten. Der er skabt en ro og en hygge i teltet, og fordi børnegruppen er så lille, er der plads til, at alle børn bliver set, hørt og mødt.

Børnene er engageret i aktiviteten, og føler sig som en del af fællesskabet. Alle bidrager med hjælp til, at bygge puslespillet, og selvom det tager lang tid, fordi spillet er så stort, er engagementet og glæden i top blandt børnene.

Der er mange kompetencer i spil under aktiviteten. Der er ro og tid til, at børn med sproglig udfordring, har tid til at komme til orde, uden at blive afbrudt af de andre børn. Der er ikke støj omkring dem, da resten af børnene og den anden voksne, er i den anden ende af udeområdet, og dette skaber plads til fordybelse uden afbrydelser. Børnene er koncentreret, hjælper og støtter hinanden, og der skabes et børnefællesskab blandt børnene.

Der skabes et æstetisk læringsmiljø, da teltet pyntes op, så det er hyggeligt at være.

De seks læreplanstemaer

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.

De seks pædagogiske læreplanstemaer er i den pædagogiske praksis i samspil med hinanden.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling inden for disse to mål?

Praksisfortælling

Julius bliver afleveret af sin far, og de kommer ind til bordet, hvor de andre børn spiser morgenmad. Den voksne i børnehaven hilser "godmorgen Julius". Far spørger, om han vil have morgenmad men Julius ryster på hovedet. Far fortæller Julius, at nu er det tiden at gå. Julius kravler længere op på sin fars arm. Den voksne smiler og siger, "du er ikke klar til morgenmad endnu? Jeg vil gerne hjælpe dig med at sige farvel, skal vi

vinke sammen i vinduet?” Julius kravler endnu højere op. Den voksne ser det, og sætter ord på: ”Du holder godt fast i far”, og siger spørgende ”det er ikke så nemt at sige farvel i dag? Vi kan gå ud til døren og sende far godt afsted.” Far svarer, at han gerne vil sendes afsted ved døren. Julius holder stadig fast, og svarer ikke. Den voksne spørger ”skal vi ikke lave en aftale om, hvad vi skal lave, når du har fået morgenmad?” og Julius løsner lidt op, og bliver lidt nysgerrig, men har stadig ikke lyst til at svare. Den voksne hvisker til Julius: ”Du var jo ved at lave en hemmelighed til far i går, da du blev hentet, skal vi lave den færdig?” og det vil han gerne. Nu kan far række Julius over til den voksne. Julius vinker, og den voksne siger ”du klarede det bare, selv om det var rigtig svært i dag!”

Retningsgivende refleksioner

Her bliver Julius mødt med anerkendelse og forståelse. Vigtigheden af at børnene er omgivet af nære og tillidsgivende voksne, samt vigtigheden af, at børnene føler sig respekteret, passet på og værdsat er altafgørende i en relation. Der bliver sat ord på følelser og dermed givet en forståelse for barnet, at *dine følelser er ægte og du er ok, også når noget er svært for dig, vi hjælper dig*. Den voksne viser med ord og handling, at barnet er vigtigt, dette bl.a. ved at bruge barnets navn, samt tage udgangspunkt i barnets perspektiv. Her reageres der på barnets emotionelle og fysiske tilstand, og handles derefter ved italesættelse og imødekommenhed.

Forældre er aktive medspillere, her responderer og overdrager far. Der opnås en tryk relation til den voksne, og en følelse af at ”vi klarer den sammen”, og barnet inviteres ind i fællesskabet. Den voksne går forrest, og har en plan, så barnet kan være trygt.

Social udvikling

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling inden for disse to mål?

Praksisfortælling

Ella og Ditte på 5 år laver en motorikbane.

De spørger de andre børn omkring sig, om de vil være med, og flere svarer ja. Tilbage står en Ludvig på 5 år. Han kigger meget interesseret på det hele, men går ikke derhen. Ella ser på ham, og spørger ham igen, om ikke han vil være med. Ludvig siger nej, fordi han ikke kan finde ud af det. Ditte viser ham med det samme, hvordan han både går op på en bobbles, hvordan han går videre fra den ene til den anden, og hvordan han gør, når der kommer en forhindring. Han prøver at gøre efter, og bliver vildt glad, da det går op for ham, at han faktisk godt kan finde ud af det, og siger; "det var da nemt".

Meget hurtigt ser Ludvig, at en ny pige står og vakler lidt. Han spørger med det samme, om han skal hjælpe hende, og vise hvordan man gør. Efter Ludvig har hjulpet pigen, stiller han sig op og spørger ud i rummet, om der er andre, der har brug for hjælp.

Retningsgivende refleksioner

Ludvig, der har svært ved at komme ind i legen, får her rigtig fin hjælp af de to piger. Han får ikke bare hjælp til at se, hvad legen går ud på, men lærer, hvordan man tilbyder sin hjælp overfor andre. Dette ses ved at han selv går over for at tilbyde at hjælpe den nye pige, ligesom han stiller sin hjælp til rådighed overfor de andre. Han får lige et boost af selvtillid, da han opdager, at han faktisk er rigtig god til det.

Ditte udviser stor empati, og hendes veludviklede sociale kompetence, sætter en kædereaktion i gang. Ludvig tilbydes hjælp og tager imod den med udstrakte hånd. Dette fører ham til nærmeste udviklingszone på to områder. Ludvig oplever at han rent faktisk mestrer, og får dermed et løft af selvtilliden. Han oplever også, at de andre gerne vil have ham med, hvilket styrker selvværdet, at være en del af et fællesskab. Hans erfaring styrker hans empati og sociale handlekompentence til at give et tredje barn det samme løft. Børnene viser at de forstår værdien i det enkelte menneske, at vi har brug for hinanden og ikke mindst fællesskabet.

Kommunikation og sprog

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog inden for disse to mål?

Den 1. august 2016 blev det politisk besluttet, at alle 3 årige skal sprogvurderes. Afhængigt af resultatet arbejdes der, ud over den generelle sprogindsats, med sproglige handleplaner for at styrke barnets sprog yderligere.

Praksisfortælling

Mange spisesituationer starter med, at der fortælles et eventyr.

En dag til madpakker bliver "De Tre bukkebruse" fortalt højt. Dagen efter er det igen "De tre Bukkebruse" - denne gang har den voksne klædt sig ud, og spiller alle fire roller i eventyret. Børnene lytter, og har en fest. Der bliver grinet, og glæden ved bordet er høj.

"En gang mere" siger børnene, så den voksne starter op forfra. Når der er tale-tekst, bryder børnene ind som bukkebruse og trolden. Børnene sprænger ud på gulvet, og agerer som deres roller, ændrede stemmer, stemmeleje og kropsholdninger.

På et tidspunkt siger den ene trold: "Hvem er det, som tramper på min bro," og svaret var: "Det er en ko." Vi bryder alle ud i vild latter, og derefter går legen over i at inkludere rim og remser.

Vores nye pige på 3 år sidder med store øjne, og iagttager det hele. Jeg kan se, at hendes ansigt hurtigt bliver et stort smil, og hendes krop begynder at bevæge sig. Hun holder nøje øje med, hvordan de andre agerer i dette spil. Med hendes ansigtsudtryk og krop kan jeg se, hvornår hun er klar til at være med i legen. Jeg byder hende en hånd for at komme ud og deltage. Hun springer lige ud i det, og er med.

Retningsgivende refleksioner

Her ser vi hvordan pædagogen via en historie, som læses og spilles, formår at inddrage børnene og justere sig, så børnene støttes, der hvor de er (foran, ved siden af og bagved). Der er sproglig genkendelse for børnene, når bukkebruse bliver fremført af flere omgange. Mange børn har brug for genkendelse og forudsigelighed, og det får børnene tydeligvis her.

De får roller, taler med og bruger både verbal og nonverbal kommunikation, når de leger legen. Der er rytme og følelser, de lærer om forskelligheden i sproget, hvordan lyder det, når man er bange eller vred. Kommunikation er mere og andet end det talte sprog. Når trolden er vred vises det med store armbevægelser, og når geden er bange, trækker den sig ind mod sig selv. Den læring kan bruges når de er i leg, og skal udtrykke sig, men også når de læser hinandens signaler.

Samtidig bliver alle inddraget i legen. Der er plads til alle uanset, hvordan de hver især agerede i den rolle, som de selv tog på sig. Alle var en del af fællesskabet. Der var ligeværd, forståelse og indlevelse i den fælles leg.

Krop, sanser og bevægelse

Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse inden for disse to mål?

Aktive børn i dagtilbud – sundere, gladere og klogere børn! Er igangsat af Svendborg Kommune for at give børnene endnu mere leg, bevægelse og motorisk udvikling. Alle medarbejdere er uddannede i Aktive Børn i dagtilbud og husene og dagplejegrupperne er certificeret til at være GazelleBørnehus eller GazelleDagpleje, som er defineret som et sted, hvor der er særligt fokus på fysisk aktivitet som pædagogisk redskab.

Praksisfortælling

Det er hedebløge, og vi fylder to badebassin med koldt vand, for at lave vandlege. Viggo på 5 år har svært ved sansning, og dette arbejder vi derfor stille på, så aktiviteter med sansning bliver gode oplevelser for ham.

Vi er meget opmærksomme på Viggo. Vi ser, at han er nysgerrig på vandet, og derfor spørger vi ham, om han vil prøve at mærke vandet med fødderne. Han ryster på hovedet, og nu tilbyder vi ham, at vi kan holde i hånden i mens, han står i vandet. Han smiler forsigtigt, og går med på idéen. Viggo stråler, og det er tydeligt, det er en succes. Vi taler meget om vandet med Viggo, og han bliver tilbudt at sætte sig i vandet, sammen med en voksen. Vi er som voksne meget anerkendende overfor Viggo, og han får selv lov til at sige til og fra. Han vil gerne sidde i vandet, og det er tydeligt, at han er tryk ved det, så længe vi som voksne er hos ham og støtter ham. Til sidst sidder Viggo i badebassinet, sammen med flere andre børn. Han fjoller, leger og griner.

Retningsgivende refleksioner

Viggo har været med i en aktivitet, der var fuld af sansning. Han har mærket vandet først med fødderne, dernæst med hele kroppen. Han har gennem aktiviteten været en del af et børnefællesskab, hvor de alle kastede vand på hinanden, fjollede og legede. Viggo fik overvundet en frygt for følelsen af vand på sin krop, hvilket skabte succes. Hans taktilsans blev stimuleret, og han fik udforsket vandet og fik kendskab til og tryk ved kroppens reaktion.

Natur, udeliv og science

Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspejlet mellem menneske, samfund og natur.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science inden for disse to mål?

Praksisfortælling

Vi skal lave snobrød. Jeg forbereder børnene på, hvad vi skal. Vi taler om, hvad vi skal bruge for at kunne lave snobrød. Vi får hurtigt lavet nogle hold, nogle børn finder lange grene, som snittes, så de er klar til dej, andre hjælper med at røre dejen sammen, de sidste hjælper med at tænde bålet. Da bålet er i gang sidder vi alle sammen rundt om det, og skal i gang med at lave snobrødene.

Det er meget spændende for børnene. Nogle har ikke prøvet det før, og andre ved lige, hvordan det skal gøres. Fordi hvad sker der med dejen, når den kommer for tæt på gløderne, og bliver brødet nogensinde færdigt, når det ikke får varme nok?

Da vi alle er færdige med at lave snobrød, prøver vi at putte nogle gamle gran grene på bålet. Det lyder sjovt, knitrer og sprutter let, når nålene brænder. Da bålet skal slukkes får alle, der har lyst, lov til at hente deres drikkedunk, og med god afstand sprøjte vand på bålet. Fordi hvad sker der når vand og ild mødes? Der kom store røgskyer, og børnene havde en fest med det, og fandt hurtig ud af, hvordan deres drikkedunk kunne sprøjte længst.

Retningsgivende refleksioner

De voksne forbereder, og inddrager børnene i processen. Der støttes verbalt og visuelt. Der er flere processor i gang for børnene, og dette gør, at børnene kan følge med i, hvornår den pågældende ting skal gøres, f.eks. lave dej, snitte grene, bål, og hvordan disse skal gøres. Dette medvirker ikke kun til læring, men også til dannelse, da børnene er med i alle processerne. Der bliver skabt dialoger, nysgerrighed og børnefællesskaber, hvilket medvirker til børnenes trivsel, gåpåmod, engagement og fordybelse.

Der skal findes brænde frem og et bål skal bygges rigtigt op. Der skal nu findes små tørre kviste, for at få godt gang i bålet. Hvordan tænder man op uden at brænde sig?

Naturen er det perfekte rum for fordybelse og fællesskab. Her mærker børn glæden ved at bruge deres kroppe og sanser. Børnene undersøger, hvad der sker, hvis brødet kommer for tæt på bålet. Hvor længe skal et snobrød have, inden det er klar? En erfaring som de altid vil huske.

Børnenes idé med at slukke bålet med deres drikkedunke bliver grebet, og børnene kan få en erfaring gennem årsag, virkning og sammenhæng. Hvad sker der, når vand rammer ild og hvilke lyd giver det? Hvorfor begynder det at ryge, og hvor skal man flytte sig hen, så man ikke får det hele direkte ind i ansigtet?

Børnene får lov til at være nysgerrige og eksperimenterende i de mange forskellige processer Science i god stemning og fællesskab.

Kultur, æstetik og fællesskab

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab inden for disse to mål?

Musik til SVEND – musik i dagtilbud. Svendborg byråd har fra 1. januar 2016 valgt at alle børn i 0-5 års alderen tilbydes musik i Svendborgs dagtilbud. Musik styrker børns kreative udvikling, deres sproglige, motoriske og sociale færdigheder. Derudover er musik sjov og glæde, og har, som vi alle ved, en kæmpe værdi i sig selv.

Praksisfortælling

Det er formiddag, og der er tryk på i huset. Efter samling, har jeg besluttet, at lave påskeæg/påskekyllinger af flamingo-æg. Jeg vælger aktivt, og vælger bevidst de første børn til aktiviteten, fem drenge og to piger. Den ene dreng vil til at starte med ikke være med, og han spørger "hvorfors han skal" – hertil svarer jeg, "at jeg bare godt kan lide at være sammen med ham," og straks er han med på ideen om påskeæg. En anden dreng har svært ved at komme i gang. Han bliver nervøs, og trækker sig tilbage. Jeg sætter mig på huk ved siden af ham, og spørger om han ville prøve at sidde oppe ved bordet, mens jeg forsikrer ham, at jeg er ved siden af ham, under hele aktiviteten, hvis det var for svært, så kan han få hjælp eller stoppe. Den idé er han med på, men lige som han får malertøjet på, har han ikke behov for yderligere hjælp, og hans øjne stråler samtidig med, at hans selvværd vokser enormt.

Alle børn får et æg, en pensel og maling. De er både meget engagerede og fordybet, nogle af børnene kan samtidig koncentrere sig om, at være i en dialog. Her taler vi om påsken, og vores kultur og traditioner med påskeæg, påskehare m.m.

Børnene bruger lang tid på at male, og jeg tager mig selv i, at blive glad og overrasket over, at samtlige børn er fastholdt i koncentration og engagement i lang tid.

Retningsgivende refleksioner

I en så enkel aktivitet, sker der meget hos børnene, som understøtter læreplanstemaet. Børnene får lov til at udfolde sig og udtrykke sig kreativt, mens de indgår i et ligeværdigt fællesskab. Et barn får at vide, at det er rart at være sammen med, og det giver selvværdet et løft, hvilket gør, at han vælger at takke ja til fællesskabet, og med en succes til følge.

Vi har løbende dialoger om de andres påskeæg, og taler herunder blandt andet om, at man må male det som man gerne vil, og at alles påskeæg er flotte! Vi har et fælles tredje.

Børnene lærer om normer, traditioner og værdier, eftersom vi taler om selve påsken. Børnene skaber løbende i aktiviteten, nysgerrige dialoger med hinanden ved bl.a. at spørge "hvordan fik du den farve?" og de er nysgerrige på hinanden, og de er meget eksperimenterende. Dette smittede af på de andre børn, og kreativiteten og fantasien blev stimuleret ved, at de andre børn også ville blande farver, og se hvad resultatet ville blive.

Udover det får de brugt deres taktilsans i form af pensler og maling mm. Følingen ved den bløde eller hårde pensel, og socialiseringen i malingen som kan blandes, og får en helt ny farve.

Evalueringsskulturr

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringsskulturr i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvordan skaber vi en evalueringsskulturr, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

I Svendborg Kommune lægges der vægt på at skabe en evalueringsskulturr, som er relevant for praksis. Evalueringsspraksissen i hverdagen afspejles ved brug af forskellige evalueringssredskaber- og former, som sker løbende og sætter lys på de små ting i hverdagen i form af selvrefleksion og justering af handling – både hos den enkelte og i professionelle læringsfællesskaber – sammen med interne og eksterne samarbejdspartnere.

Vi arbejder meget med kommunikation, hvor vi øver os på sparring af egen og hinandens praksis. Derved kan vi bruge hinanden til at udvikle os selv, og derved ligeledes vores læringsmiljøer.

Vi tager afsæt i, at vi som personale er læringsmiljøet, og det er derfor yderst vigtigt, at vi tør se på os selv, både når det lykkedes, og når noget skal justeres.

Vi er observerende på de fysiske læringsmiljøer og justerer/ændrer dem, så de hele tiden indbyder til læring og udvikling. Her inddrager vi børnene i det omfang at det giver mening. Det er vigtigt, at vi har øje for barnets perspektiv.

Vi spørger og inddrager forældrene, og er i løbende dialog om deres barns udvikling. Som metode til forældresamtaler bruger vi vækstmodellen.

Vækstmodellen bruges ligeledes som evalueringssredskab, når vi skal se på læringsmiljøer og pædagogik.

Vi vil arbejde med de tre dialogkort fra EMU – evaluerende pædagogisk praksis.

- Formål
- Metode
- Analyse

https://emu.dk/sites/default/files/2020-03/7192%20SPL_T02_Evaluerende%20praksis%20Dialogkort_WEB.pdf

Hvordan dokumenterer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

I Svendborg Kommune lægges der vægt på at bruge forskellige tilgange og metoder, der løbende kan dokumentere arbejdet og sammenhængen.

Vi har A3 plancher med de 6 læreplanstemaer hængende i gangen. Personalet skriver løbende på disse, her beskrives aktiviteten samt børnenes læring. Forældrene kan læse disse plancher og derved følge med i arbejdet med læreplanstemaerne, og samtidig se hvilken læring børnene får mulighed for. Plancherne kan ligeledes indeholde små praksisfortællinger.

Vi vil på personalemøderne reflektere og justere vores praksis ifht. Det pædagogiske grundlag.

Vi tager situationsbilleder, og vil øve os i at skrive en lille tekst under billederne.

Som udgangspunkt skriver vi ugebrev, med små praksisfortællinger.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hver andet år?

Arbejdet med at beskrive en fælles tilgang til evaluering af den pædagogiske læreplan vil blive sat i proces i efteråret 2020 startende med halv lederdag d. 27. oktober 2020, hvor den samlede ledelse på dagtilbudsområdet arbejder med, hvordan vi foretager evaluering mindst hvert andet år i kommunale og selvejende dagtilbud i Svendborg Kommune

